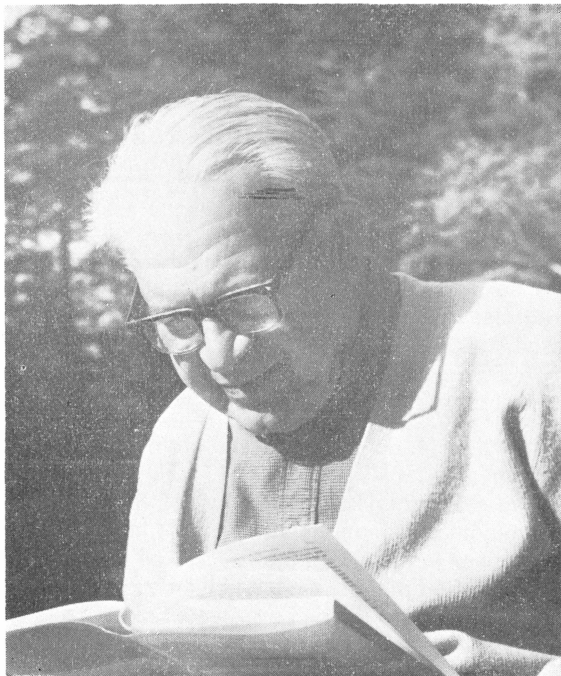

**Prof. dr med.
Oskar Štern –
80 godina života**

S posebnim zadovoljstvom, u ovom broju Acta Stomatologica Croatica, koji je u cijelosti posvećen našem umirovljenom profesoru dru Oskaru Šternu, prvom predstojniku i osnivaču Zavoda za dječju i preventivnu stomatologiju, navodimo najbitnije činjenice iz njegovog života i nadalje plodnog rada.

Prof. dr Oskar Štern se rodio 1901. g. u Podravskoj Slatini. Medicinski fakultet je studirao u Zagrebu i u Beču, a promoviran je u Zagrebu, 1925. g. Specijalizaciju iz stomatologije je završio u Beču, 1928. godine. Poslije završene specijalizacije, stupio je u službu Higijenskog zavoda u Zagrebu i radio u Školskoj poliklinici u Petrinji do 1931. Tu je, kao prvi stomatolog u Jugoslaviji, uveo sistematsku sanaciju zubi školske djece i proučavao epidemiologiju karijesa školske djece i omladine. Rezultate svojih istraživanja je objavio 1932, u Glasniku Centralnog higijenskog zavoda u Beogradu. Godine 1931. je osnovao prvu zubnu ambulantu za duševne bolesnike u našoj zemlji, u Zavodu za duševne bolesnike u Vrapču, u kojoj je radio do 1940. godine. Svoja iskustva iz liječenja zubi takvih bolesnika i određene prijedloge za terapiju, iznio je u Spomenici Bolnice, 1933. godine.

U vrijeme rata je bio interniran u talijanskom logoru na Rabu, a od 1943. g. aktivni je sudionik narodnooslobodilačkog rata i bio je upravnik niza partizanskih bolnica. Nakon demobilizacije, u svibnju 1946, u činu majora vraća se u Zagreb i postaje šef Stomatološke službe grada Zagreba pa se posvećuje organiziranju te službe u socijalističkom društvenom uređenju. Osnovna mu je misao bila uskladiti opseg službe s morbiditetom zubnih bolesti, što se vidjelo već iz prvih njegovih elaborata, a na to je kasnije nadovezao istraživanja nacionalne patologije karijesa i proučavanja organizacije i sadržaja stomatološke nastave.

Godine 1947. je osnovao Višu zubarsku školu i bio njen direktor i nastavnik protetike sve do 1953. godine. Uz to je bio i referent za Službu za zaštitu zubi djece i omladine u Centralnom higijenskom zavodu Zagreba, a u međuvremenu je osnovao i Zubotehničku školu u Zagrebu.

Još prije rata je u nekoliko navrata sudjelovao na tečajevima za stručno usavršavanje u Stomatološkoj klinici u Beču, a 1950. je boravio kao stipendist Svjetske zdravstvene organizacije 4 mjeseca u stomatološkim institutima u Baselu, Zürichu, Groningenu i Bruxellesu, sa zadatkom da se upozna s nastavom iz stomatologije. Kasnije je u nekoliko navrata, boravio radi usavršavanja u stomatološkim klinikama u Milanu, Bologni, Frankfurtu i Parizu. God. 1960. je kao delegat naše zemlje sudjelovao na Seminaru za preventivnu stomatologiju Svjetske zdravstvene organizacije u Göteborgu.

Od 1954. do 1961. je vodio stomatološku službu grada Zagreba i Centralnu stomatološku polikliniku, koju je osnovao 1954. Osobito je nastojao da se stomatološkom zdravstvenom zaštitom obuhvate predškolska i školska djeca i omladina, što mu je u velikoj mjeri i uspjelo. Godine 1957—1958. je bio član Komisije Savezne skupštine i Saveznog izvršnog vijeća za reformu sveučilišne nastave, a od 1957. do 1961. god. tajnik Stručne komisije za stomatološku službu Saveznog zavoda za zaštitu zdravlja.

U prosincu 1960. je izabran za docenta Medicinskog fakulteta u Zagrebu, 15. IX 1961. je postavljen za predstojnika novoosnovanog Zavoda za dječju i preventivnu stomatologiju tog Fakulteta. Uz ovu dužnost i dalje je šef Službe za zaštitu usta i zubi grada Zagreba kao i ispitivač dječje i preventivne stomatologije na stručnim ispitima stomatologa. Godine 1968. ga je Vijeće Stomatološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu izabralo za izvanrednog, a 1971. za redovitog profesora Stomatološkog fakulteta.

Kao nastavnik, najprije Više zubarske škole, a zatim Stomatološkog fakulteta, prof. Štern je odgojio brojne kadrove. Kao predstojnik novoosnovanog Zavoda za dječju i preventivnu stomatologiju Fakulteta, organizirao je i razradio nastavu u tom zavodu, pri čemu su došle do izražaja njegove organizatorske sposobnosti. U relativno kratkom roku, izdao je opširna skripta iz toga predmeta za studente, dok je za praktičare stomatologe izdao vrlo korisnu knjigu u okviru »Stomatološke biblioteke za praktičara« pod naslovom: »Dječja i preventivna stomatologija«. Napisao je brojne radove, koji su izišli u časopisima, ili su kao elaborati ili referati bili umnoženi za potrebe stručnih komisija i foruma. Aktivno je sudjelovao na brojnim kongresima u zemlji i inozemstvu, sa zapaženim referatima.

Posebno poglavlje predstavlja njegov rad na organizaciji i unapređivanju stomatološke zdravstvene službe. Prof. Štern je jedan od rijetkih stomatologa u nas, koji su se već prije rata bavili socijalnim i organizacijskim problemima u stomatologiji. Uveo je u stomatološku službu nov način suvremene dokumentacije i izvještavanja, na temelju masovnih podataka s terena. Shvativši zarana potrebe za preventivom i socijalnim pristupom u stomatološkoj praksi, primijenio je ta svoja saznanja u zdravstvenoj službi. Baveći se usporedo i problemima usavrša-

vanja nastave, sastavio je 1957, kao član već spomenutih saveznih stručnih foruma, elaborat »Ekonomska analiza edukacije stomatoloških kadrova i javne stomatološke službe«.

Prof. Štern je osim svog pedagoškog i znanstvenog rada veliku važnost pridavao i društvenim aktivnostima i bio vrlo aktivan u Stomatološkoj sekciji i Sekciji za dječju i preventivnu stomatologiju Zbora liječnika Hrvatske. Zbog te svoje aktivnosti, 1981. godine je bio izabran za počasnog člana Zbora liječnika Hrvatske.

Prof. dr E. JELINEK i prof. dr Z. RAJIĆ